

λάβωσιν. Ἡ γενικῶς λοιπὸν ἐπικρατοῦσα ἐκείνη ἰδέα δὲν πρέπει νὰ ἐμβάλλῃ εἰς φόβον τὸν θέλοντα νὰ σπεύσῃ πρὸς σωτηρίαν τοῦ πνιγμένου.

6) Ἄν ὁ πνιγόμενος εἴνῃ ἤδη βυθισμένος εἰς τὸν πυθμένα, ἢ θέσῃς ἐνθα εὐρίσκεται τὸ σῶμα, δύναται πολλάκις ὅταν τὰ ὕδατα εἴνῃ ἀτάραχα καὶ γαληνιαῖα, ν' ἀναγνωρισθῇ ἐκ τῶν πομφολύγων (φουσκαλίδων), αἵτινες ἀνέρχονται εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τῶν ὑδάτων. Πρέπει ὁμῶς νὰ λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν καὶ τὸ ρεύμα, ὅπερ ἐνδέχεται νὰ ἐπικρατῇ ἐν τοῖς ὕδασι, καὶ τὸ ὅποιον ἐμποδίζει τὴν κατὰ κάθετον γραμμὴν ἀνάβασιν τῶν πομφολύγων. Πολλάκις ὁ δύτες, ἀκολουθῶν τὴν ὑπὸ τῶν πομφολύγων σημαυνομένην διεύθυνσιν, δύναται νὰ ἐξαγάγῃ τὸν πνιγόμενον ἐγκαίρως, πρὶν ἢ οὗτος ἀποπνιγῇ καὶ πᾶσα ἐλπίς ἀναζωογονήσεως αὐτοῦ ἀπολεσθῇ.

7) Ὅταν ὁ δύτες εὕρῃ τὸν πνιγόμενον ἐν τῷ βάθει τῆς θαλάσσης, πρέπει νὰ τὸν συλλάβῃ ἀπὸ τὴν κόμην, ἀλλὰ μόνον διὰ τῆς μιᾶς χειρὸς, ἵνα διὰ τῆς ἐτέρας χειρὸς καὶ διὰ τῶν ποδῶν κινουμένος δυνήθῃ ν' ἀνέλθῃ εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τῶν ὑδάτων.

8) Ἐὰν θαλάσσιον ρεύμα ἔρχεται ἀπὸ τὸ μέρος τῆς ξηρᾶς, εἶναι καλῆτερον νὰ μένῃ ὁ κολυμβητὴς ὑπτίος καὶ ἀκίνητος, μέχρις οὗ προσέλθῃ ἄλλη βοήθεια, παρὰ νὰ κολυμβᾷ πρὸς τὸ μέρος τῆς ξηρᾶς ἐναντίον τοῦ ρεύματος. Πολλοὶ ἱκανοὶ κολυμβηταί, θέλοντες νὰ φθάσωσι μὲ ὅλον τὸ φορτίον των εἰς τὴν ξηρὰν ἐναντίον τοῦ ρεύματος, ἐξήντησαν εἰς μάτην τὰς ἐαυτῶν δυνάμεις καὶ ἐβυθίσθησαν, ἐνῶ ἂν ἀφίνοντο εἰς τὸ ρεύμα, θὰ ἀντείχον ἐπὶ μακρότερον χρόνον, μέχρις οὗ θὰ προσήρχετο ἄλλη τις βοήθεια.

Τὰ παραγγέλματα ταῦτα ἰσχύουσι πάντοτε καὶ εἰς ὅλας τὰς περιπτώσεις, τόσοις εἰς τὰ γαληνιαῖα καὶ ἀτάραχα ὕδατα, ὅσον καὶ εἰς τὴν μᾶλλον τεταραγμένην θάλασσαν.

Ἐρχόμεθα ἤδη εἰς τὸ σπουδαιότατον ζήτημα τῆς ἀναζωογονήσεως τοῦ πεπνιγμένου, ὅστις θεωρεῖται συνήθως ὡς νεκρός, ἐνῶ εἰς πλείστας περιπτώσεις εἶναι μόνον λιπόθυμος καὶ δύναται δι' ἐπιμόνων καὶ λελογισμένων προσπαθειῶν νὰ ἀναζωογονηθῇ. Ἐνταῦθα ὁμῶς πρέπει νὰ προτάξωμεν τὰ ἐξῆς ὀλίγα:

Ὁ θάνατος τοῦ πνιγμένου δύναται νὰ ἐπέλθῃ κατὰ δύο διαφόρους τρόπους: α) δι' ἀληθοῦς πνιγμοῦ, ὅταν ὁ ἀνθρώπος ἀναπνέῃ ὕδωρ ἀντὶ αἵματος εἰς τοὺς πνεύμονας καὶ καταπίνῃ συγχρόνως μεγάλην ποσότητα ὕδατος. Ὁ δὲ διὰ τοῦ πνιγμοῦ θάνατος δὲν ἐπέρχεται ἀμέσως, ἀλλὰ μετὰ μακρὰν σχετικῶς ἀγωνίαν καὶ πάλιν πρὸς τὰ κύματα. Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ὁ πνιγμένος ἔχει τὴν ὄψιν τοῦ ἐξ ἀσφυξίας ἀποθανόντος. Τὸ χρῶμα τοῦ προσώπου καὶ τῶν χειλέων εἶναι ἐρυθρὸν κλίνον πρὸς τὸ κυανοῦν καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ του εἶναι αἱματοβαφεῖς· ἐὰν ἀνοίξωμεν τὸ στόμα του, εὐρίσκομεν ἐν αὐτῷ ἀφρώδες τι ὑγρὸν· καὶ ὁ στέμαχος δὲ καὶ ἡ τραχεῖα ἀρτηρία καὶ οἱ πνεύμονες περιέχουσιν ὕδωρ. β) Διὰ λι-

ποφυξίας εἴτε λιποθυμίας. Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ἡ ὄψις τοῦ πνιγμένου εἶναι ὅλως διάφορος τῆς τοῦ πρώτου. Τὸ προσώπον εἶναι ὠχρὸν καὶ χαλαρόν, εἰς δὲ τὸ στόμα του εὐρίσκεται ὀλίγον ἢ οὐδὲν ἀφρώδες ὑγρὸν. Τὸ ὠχρὸν χρῶμα τοῦ προσώπου καὶ ἡ ἑλλειψὶς ἢ ἡ ὀλίγη ποσότης ἀφρώδους ὑγροῦ εἶναι ἀσφαλέστατα σημεῖα ὅτι ὁ θάνατος δὲν ἐπῆλθε διὰ τοῦ πραγματικοῦ πνιγμοῦ, ἀλλὰ συνεπείᾳ λιποθυμίας ἢ ἀποπληξίας. Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ αἱ ἀναπνευστικαὶ κινήσεις ἔπαυσαν ἀμέσως ἢ δὲ γλωττὶς τ. ἔ. ἢ εἰσοδος εἰς τὴν τραχεῖαν ἀρτηρίαν ἐκλείσθη σπασμωδικῶς, οὕτως ὥστε ὀλίγον ἢ οὐδὲν ὕδωρ εἰσέδυσεν εἰς τοὺς πνεύμονας.

Ἡ δευτέρα αὕτη περίπτωσις, ὅταν δηλ. ὁ πνιγμένος ἔχῃ τὴν ὄψιν τοῦ λιποθυχήσαντος, εἶναι λίαν εὐνοϊκή, διότι ἡ πιθανότης τῆς ἀναζωογονήσεως καὶ σωτηρίας αὐτοῦ εἶναι μεγαλύτερα ἢ ἐν τῇ πρώτῃ περιπτώσει.

Πολλάκις ἀκούομεν τὴν ἐρώτησιν: πότε ἐπέρχεται ὁ θάνατος τοῦ πνιγμένου, καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ὁ ἀνθρώπος εὐρίσκεται ὑπὸ τὸ ὕδωρ, μέχρις οὗ ἀποπνιγῇ; Εἰς τὴν ἐρώτησιν ταύτην ἀποκρινόμεθα, ὅτι ὁ χρόνος οὗτος δὲν δύ-

ναται νὰ ὁρισθῇ. Εἶναι δὲ ἀποδεδειγμένον, ὅτι καὶ μετὰ ὀλοκλήρων ὥρων διαμονὴν τοῦ ἀνθρώπου ὑπὸ τὸ ὕδωρ ἢ ζωὴ δὲν παύει ἐντελῶς, ἀλλὰ δύναται νὰ ἐπανέλθῃ δι' ἐπιμόνων καὶ λελογισμένων προσπαθειῶν. Ἐκ τούτου ἔπεται ὅτι: Ἐν οἷα δήποτε περιπτώσει ὁ πνιγμένος πρέπει νὰ θεωρῇται ὡς λιπόθυμος. Ποῖα εἶναι ἡδὴ τὰ μέσα τῆς ἀναζωογονήσεως τοῦ πεπνιγμένου;

Τὰ μέσα ταῦτα πρέπει νὰ γνωρίζῃ κάλλιστα πάντων ὁ ἱατρός, καὶ διὰ τοῦτο τὸ πρῶτιστον καθήκον τοῦ σωτήρος εἶναι νὰ φροντίσῃ ὅσον τάχιστα περὶ προσκλήσεως τοῦ ἱατροῦ. Συγχρόνως δὲ πρέπει νὰ φροντίσῃ περὶ εὐρέσεως ἐφαπλωμάτων καὶ στεγνῶν ἐνδυμάτων.

Ἄλλ' ἐν τῷ μεταξύ χρόνῳ δὲν πρέπει νὰ περιμένωμεν, τὸ δὲ λεγόμενον, μὲ τὰ χεῖρα σταυρωμένα, ἀλλ' ἀμέσως πρέπει ν' ἀρχίσωμεν τὰ ἀναγκαῖα πειράματα πρὸς ἀναζωογόνῃν τοῦ πνιγμένου. Τὸ

πρῶτιστον δὲ καὶ ἀναγκαῖότατον πάντων εἶναι νὰ ἐπαναφέρωμεν τὴν ἀναπνοὴν τοῦ λιποθύμου, πρὸς τοῦτο δὲ σκολοιούμεν τοὺς ἐξῆς κανόνας.

1) Δὲν πρέπει νὰ σηκώνωμεν τὸν πνιγμένον ἀπὸ τοὺς πόδας μὲ τὴν κεφαλὴν πρὸς τὰ κάτω, ὅπως ἐξέλθῃ ἐξ αὐτοῦ τὸ ὕδωρ· ἀλλὰ πρέπει νὰ θέτῃωμεν αὐτὸν ἐπὶ τῆς κοιλίας (τάπιστομα) ἐπάνω εἰς ἐν στρώμα ἢ ἐφάπλωμα ἢ ἐπὶ τῶν γονάτων μας, οὕτως ὥστε ἡ κεφαλὴ καὶ τὸ στήθος του νὰ κλίνωσι ὀλίγον πρὸς τὰ κάτω, δηλαδὴ νὰ κλῇται ὀλίγω βαθυτέρον ἢ τὸ λοιπὸν σῶμα του. Ἀφ' οὗ τοποθετήσωμεν αὐτὸν τοιουτοτρόπως, πιέζομεν τὰ νῶτά του ἐπανειλημμένως, ὅπως ἐκρέυσῃ τὸ ὕδωρ ἐκ τοῦ στομάχου καὶ τῶν πνευμόνων του.

2) Διὰ νὰ εἰσέρχεται ὁ ἀὴρ ἐλευθέρως εἰς τὴν τραχεῖαν ἀρτηρίαν τοῦ πνιγμένου, ἀνοίγομεν τὸ στόμα του, καθαρί-

Σχῆμα 1.

Σχῆμα 2.